

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/755/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5610208812
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5610208812.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa - Československá obchodní banka, a. s., so sídlom Praha 5, Radlická 333/150, IČO: 00 001 350, proti odporcovi - I. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. C., B. M., O. XXX/XX, o zaplatenie 44.850,78 Kč, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/283/2010-236 zo dňa 30.4.2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, v ktorom okresný súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

Ďalšieho výroku rozsudku sa n e d o t ý k a .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 35.042,57 Kč, spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,75 % ročne zo sumy 29.841,18 Kč od 10.10.2010 do 30.6.2012, vo výške 7,5 % ročne zo sumy 29.841,18 Kč od 1.7.2012 do 31.12.2012, vo výške 7,05 % ročne zo sumy 29.841,18 Kč od 1.1.2013 do 30.4. 2014 a od 1.5.2014 do zaplatenia zo sumy 29.841,18 Kč vo výške repo sadzby, stanovenej Českou národnou bankou, platnej pre prvý deň príslušného kalendárneho polroku, zvýšenej o 7 percentuálnych bodov, ročne, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania vo výške 123,76 eur a uložil odporcovi povinnosť tieto trovy zaplatiť navrhovateľovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V súdnej veci sa jednalo o vec s cudzím prvkom, pretože navrhovateľ je zahraničná právnická osoba, z tohto dôvodu okresný súd prioritne skúmal, či má právomoc vo veci konať. Vychádzal z toho, že odporca má bydlisko na území Slovenskej republiky, v zmysle článku 2 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 má právomoc vo veci konať slovenský súd. Aplikoval na posúdenie použiteľného hmotného práva Dohovor o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky z 19.6.1980, nakoľko záväzkový vzťah účastníkov vznikol dňa 6.8.2008. Vychádzajúc z článku 4 uvedeného Dohovoru na súdenu vec aplikoval hmotné právo Českej republiky, keďže zmluva medzi účastníkmi konania, z ktorej navrhovateľ uplatnil svoj nárok, je s ním najužšie spojená, pretože sídlo navrhovateľa, ktorý mal uskutočniť plnenie charakteristické pre zmluvu, je na území Českej republiky.

Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že účastníci uzatvorili 6.8.2008 zmluvu o povolenom prečerpaní bežného účtu, uvedená zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy nakoľko bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Odporcovi podľa tejto zmluvy bolo poskytnuté povolené prečerpanie na bežnom účte vo výške 30.000 Kč, pri dojednanej úrokovej sadzbe 16,9 % ročne. Jednalo sa o nespornú skutočnosť, odporca potvrdil, že úver formou povoleného prečerpania aj čerpal. Pokiaľ odporca tvrdil, že mu bola odcudzená platobná karta, pričom v čase jej odcudzenia nemal záporný zostatok na účte, toto svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Rovnako nepreukázal, že po zistení odcudzenia platobnú kartu u navrhovateľa zablokoval.

Odporca si svoje povinnosti zo zmluvy riadne a včas neplnil, navrhovateľ v súlade s ustanovením čl. 24 písm. a/, h/ Obchodných podmienok, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 27.7.2009. Bolo povinnosťou dlžníka zo zmluvy o úvere vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť dojednaný úrok, preto súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 35.042,57 Kč, táto suma pozostáva z nezaplatenej istiny úveru vo výške 29841,18 Kč (predstavujúca rozdiel medzi celkovou čerpanou sumou úveru vo výške 238.921,78 Kč a celkovou sumou úhrad započítaných na úhradu istiny vo výške 209080,60 Kč), úrokov vyčíslených od 30.4.2009 ku dňu konečnej splatnosti úveru, t. j. k 27.7.2010, vo výške 1.652,76 Kč a úrokov z omeškania za obdobie od 3.5.2009 do 9.10.2010 v celkovej výške 3.548,63 Kč. Povinnosť odporcu uhradiť úroky z omeškania vznikla z dôvodu porušenia jeho povinnosti plniť včas peňažný záväzok. Medzi navrhovateľom a odporcom vznikol spotrebiteľský právny vzťah, je potrebné aplikovať ustanovenia občianskeho práva, s poukazom na § 55 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to aj napriek tomu, že sa jedná o absolútny obchod, ktorým zmluva o úvere je. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu súd priznal navrhovateľovi úroky z omeškania vo výške podľa predpisov občianskeho práva. Súd prvého stupňa vyšpecifikoval v odôvodnení rozsudku (na strane č. 9) z akých konkrétnych súm, v akej konkrétnej výške, a za ktoré obdobie patria navrhovateľovi úroky z omeškania. V zostávajúcej časti uplatnených úrokov z omeškania, presahujúcu výšku úrokov z omeškania podľa občianskoprávných predpisov okresný súd vyhodnotil návrh za nedôvodný a v tejto časti žalobu zamietol. Súd žalobu zamietol aj v časti uplatneného úroku za obdobie po splatnosti úveru, t. j. od 28.7.2009 do zaplatenia, nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Zmluvný úrok ako odplata (cena) za poskytnuté peňažné prostriedky prislúcha veriteľovi len za dojednanú dobu poskytnutia úveru. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z ustanovenia § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky predstavujú osobitnú peňažnú náhradu, súvisiacu s poskytnutím finančných prostriedkov, sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Napokon súd zamietol žalobu aj v časti uplatnených poplatkov za upomienky a výzvy vo výške 1.800 Kč, nakoľko navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal individuálne dojednanie o povinnosti odporcu platiť poplatky, odporca sa v zmluve uzavretej s navrhovateľom nezaviazal na úhradu poplatkov. Uvedenie poplatkov v „Sadzobníku“, nepredstavuje individuálne dojednanie zmluvných strán.

Rozhodovanie o trovách konania okresný súd vyvodil z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a navrhovateľovi priznal pomernú časť trov. Úspech navrhovateľa v konaní bol ohľadne sumy 35.042,57 Kč, v percentuálnom vyjadrení 78%, jeho neúspech bol ohľadne sumy 9.808,21 Kč, v percentuálnom vyjadrení 22%. Pomer úspechu a neúspechu navrhovateľa potom predstavoval 56% (78% - 22%), preto navrhovateľ má právo na náhradu trov konania vo výške 56% zo zaplateného súdneho poplatku z návrhu na začatie konania a z poplatku za odvolanie (súdne poplatky navrhovateľ zaplatil v celkovej sume 221 eur), čo činí 123,76 eur.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Odvolal sa proti tej časti rozsudku, v ktorej súd jeho žalobu zamietol ohľadne nároku na poplatky vyčíslené k dátumu 10.10.2010 v sume 1.800 Kč a úroku z omeškania z týchto poplatkov v zákonnej výške za dobu od 3.5.2009 do vyčíslenia, t.j. do 10.10.2010, čo reprezentuje čiastka 1.458,99 Kč, ďalej ohľadne nároku na (bežný, zmluvný) úrok zo sumy 29.841,18 Kč za dobu zosplatenia úveru, t.j. od 27.7.2010 do 10.10.2010 (dátum vyčíslenia pohľadávky pre účely podania návrhu), ktorý reprezentuje čiastka 6.549,22 Kč a úrok zo sumy 29.841,18 Kč za dobu od vyčíslenia pohľadávky, t.j. od 10.10.2010 do zaplatenia.

Odvolateľ poukazuje na to, že na žiadosť odporcu poskytol mu peňažné prostriedky formou povoleného prečerpania dňa 6.8.2008. Túto okolnosť odporcovi aj oznámil, odporca oznámenie dňa 6.8.2008 podpísal, tým medzi ním a odporcom vznikla zmluva o povolenom prečerpaní, podľa ktorej odporcovi on poskytol peňažné prostriedky vo výške úverového limitu 30.000 Kč za úrok uvedený v zmluve. Odporcovi dňa 6.8.2008 zriadil i účet a na tento boli mu predmetné prostriedky i poskytnuté.

Nárok na poplatky vo výške 1.800 Kč odvolateľ vyvodil z ustanovenia článku 13 Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu. On v podaní 7.6.2011 konkretizoval o aké poplatky sa jednalo, v akej výške, za aké služby boli účtované. Jednalo sa o poplatky za upomienky a výzvy, ktorými upozorňoval odporcu na nesplnenie dojednaných zmluvných podmienok. Odvolateľ zvýraznil neoddeliteľnú súčasť Obchodných podmienok a zmluvy. Ide o služby spoplatňované v súlade so Sadzovníkom poplatkov ČSOB pre fyzické osoby, občanov. Má nárok aj na úrok z omeškania z týchto poplatkov.

Zosplatnením podľa odvolateľa nekončí právny vzťah medzi ním a odporcom. Úver sa stáva splatný naraz vrátane príslušenstva. Nárok na úrok z úveru, úrok z omeškania pokračuje aj po zosplatnení úveru, nejedná sa o dvojité úročenie. Úrok z omeškania je sankciou za to, že dlžník nedodržiava dojednané zmluvné podmienky, konkrétne, že nespláca dlh v súlade so zmluvou. On má preto nárok aj na úrok počítaný z istiny až do jej zaplatenia. Žiadal ďalej priznať celú sumu, ktorú titulom súdneho poplatku zaplatil v konaní.

Odvolateľ sa domáhal zrušenia rozsudku v odvolaní napadnutej časti, alternatívne zmeny, v rámci tejto zmeny žiadal priznať všetky nároky, ktoré v odvolaní uvádzal.

Odporca zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu danom v § 212 ods. 1 O.s.p., z tohto dôvodu nedotknutým zostal výrok, v ktorom okresný súd návrhu navrhovateľa čiastočne vyhovel, a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., v spojení s § 211 ods. 1, 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ako i v súvisiacom výroku o trovách prvostupňového konania potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. pre vecnú správnosť.

Krajský súd musel konštatovať nedôvodnosť odvolania navrhovateľa. Preskúmaním spisu zistil, že okresný súd v súdnej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu. Z vykonaného dokazovania zistil skutkový stav riadne, vykonané dôkazy riadne i vyhodnotil a vec správne právne aj posúdil.

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s písomným odôvodnením rozsudku okresného súdu viažucim sa k časti zamietnutia návrhu navrhovateľa.

V súdnej veci bolo povinnosťou okresného súdu prioritne zohľadniť charakter právneho vzťahu, ktorý účastníci zmluvou založili. Ani navrhovateľ nespochybnil spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, t.j., že uzatvoril s odporcom spotrebiteľskú zmluvu. V prípade takejto zmluvy je osobitne významné, aby súd vychádzal z princípu ochrany spotrebiteľa a v rámci tejto ochrany aplikoval pre spotrebiteľa priaznivejšiu právnu normu. Tak sa stalo i v súdnej veci.

Krajský súd len na zvýraznenie správnosti a dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa k zamietajúcej časti návrhu navrhovateľa považuje za svoju povinnosť vyjadriť sa k podstatným odvolacím argumentáciám navrhovateľa.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa titulom poplatku v sume 1.800 Kč, tento nárok navrhovateľ vyvodil z ustanovenia článku 13 Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu. Je jednoznačné, že nárok na poplatky za upomienky a výzvy účtované majiteľovi účtu za služby s poukazom na Sadzobník poplatkov ČSOB pre fyzické osoby (spotrebiteľov) nevychádza zo zmluvnej podmienky individuálne dojednanej. Krajský súd dodáva, že vo všeobecnosti resp. v obchodno-právnych vzťahoch časť zmluvy môže byť nahradená odkazom na obchodné podmienky, v spotrebiteľských právnych vzťahoch, medzi ktoré nepochybne patrí i posudzovaný vzťah účastníkov a ktoré sú svojim charakterom vzťahmi občiansko - právnymi (hoc sú prípadne upravené normou obchodného práva) neprichádza do úvahy (z hľadiska požiadavky písomnej formy zmluvných dojednaní) odkaz na obchodné podmienky známe zmluvným stranám, či k návrhu priložené a platí povinnosť písomnej úpravy zmluvných záväzkov. Zmyslom inštitútu obchodných podmienok je len ozrejmienie vzťahov medzi zmluvnými stranami, nie samotné zakotvenie jednotlivých nárokov.

Obdobne je správny záver súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu navrhovateľa na úrok, ktorý uplatňoval aj za obdobie po zosplatnení úveru. Hmotnoprávny nárok na úrok z úveru vychádza zo zmluvného dojednania účastníkov, je tzv. zmluvným národom, preto za obdobie po zosplatnení úveru (čo prakticky znamená ukončenie zmluvného vzťahu) tento nárok nepatrí, následne nie je daný nárok ani na jeho príslušenstvo.

Rozhodovanie o trovách prvostupňového konania aplikáciou postupu podľa § 142 ods. 2 O.s.p., pomerovaním úspechu/neúspechu účastníkov a priznania náhrady trov konania navrhovateľovi v rozsahu jeho čistého úspechu má svoj zákonný rámec, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s prijatými závermi okresného súdu.

Vzhľadom na horeuvedené krajský súd odvolaniu navrhovateľa vyhovieť nemohol a rozsudok potvrdil v odvolaní napadnutých výrokoch pre jeho vecnú správnosť.

Náhradu trov tohto odvolacieho konania účastníkom (žiadnemu z nich) krajský súd nepriznal. Navrhovateľ v odvolacom konaní úspešný nebol a odporca - úspešný účastník si trovy odvolacieho konania neuplatnil.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné n i e j e .